

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie ze skargi S.R. o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 października 2011 r.

w sprawie z powództwa S. R.

przeciwko Gminie Ś.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 5 listopada 2015 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 kwietnia 2015 r.,

1) oddała zażalenie;

2) przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu na rzecz radcy prawnego T. P. kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych podwyższoną o stawkę podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym;

3) nie obciąża skarżącego obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym na rzecz Gminy Ś.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił, na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., skargę powoda o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 19 października 2011 r. sygn. I ACa .../11 uznając, że nie istnieją w rzeczywistości powołane przez skarżącego podstawy wznowienia określone art. 401 pkt 2 i 403 § 2 k.p.c.

Sąd Apelacyjny wskazał, że wadliwe – w ocenie skarżącego – działanie pełnomocnika procesowego nie stanowi podstawy wznowienia z powodu nieważności postępowania wskutek pozbawienia możliwości działania, polega ona bowiem na tym, że z powodu wadliwości proceduralnych sądu stanowiących skutek naruszenia konkretnych przepisów postępowania, strona nie może brać udziału w postępowaniu lub jego istotnej części. Dokonując oceny przesłanki określonej w art. 403 § 2 k.p.c. uznał, że skarżący nie oferuje nowych faktów i dowodów, skoro już w pozwie powoływał się na akta sprawy XIX GA .../05 w aspekcie braku utraty uprawnienia do lokalu i wynikającą stąd bezprawność odmowy wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Ponadto zarówno apelacja, jak i skarga kasacyjna odwoływała się do argumentu, że bieg przedawnienia roszczenia o odszkodowanie rozpoczął bieg dopiero z chwilą uwzględnienia skargi o wznowienie postępowania w sprawie o eksmisję i dopóki powód nie wykazał nieprawdziwości tezy pozwanej o utracie przez niego tytułu prawnego do lokalu, dopóty nie istniały podstawy odpowiedzialności pozwanej.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący zarzucił naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. oraz art. 410 § 1 zd. 1 k.p.c. i wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący wykazuje istnienie przesłanki określonej w art. 403 § 2 zd. 1 k.p.c. twierdzeniem, że Sądy orzekające w sprawie wznowianej nie zapoznały się z treścią uzasadnienia w sprawie VI GC .../01 o eksmisję skarżącego z lokalu, która ma istotny wpływ na wynik sprawy w aspekcie przedawnienia roszczenia. Potwierdza ona bowiem, że nie przysługuje mu prawo do lokalu a tym samym

przyznaje, że zasadnie odmówiono mu zezwolenia na sprzedaż alkoholu - brak jest więc świadomości poszkodowanego skarżącego o powstaniu szkody i osobie zobowiązanej do jej naprawienia, którą mógł uzyskać dopiero po prawomocnym oddaleniu powództwa w tej sprawie wyrokiem Sądu Okręgowego w dniu 23 stycznia 2006 r. w sprawie XIX Ga .../05. Brak możliwości skorzystania z tego dowodu uzasadnia natomiast odmową przeprowadzenia dowodów z dokumentów w sprawie XIX Ga .../05 oraz nedoręczeniem mu, mimo złożenia wniosku, odpisu uzasadnienia w sprawie VI GC .../01.

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Nowymi okolicznościami faktycznymi lub środkami dowodowymi, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy są takie fakty i dowody, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu prawomocnie zakończonym i które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia. „Wykrycie” natomiast, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c., odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanymi stronie i dla niej niedostępnymi. (por. postanowienie z dnia 26 października 2011 r., III CZ 57/11, nie publ. oraz postanowienie z dnia 25 maja 2011 r., II CZ 20/11, nie publ. i powołane w nim postanowienia). W rezultacie możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 *in fine* k.p.c. jest uzależniona od łącznego zaistnienia trzech przesłanek, po pierwsze - wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych faktów, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, po drugie - możliwości ich wpływu na wynik sprawy oraz po trzecie - niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu.

W świetle powyższego, dowód z treści uzasadnienia wyroku w sprawie VI GC .../01 (XIX Ga .../05) nie nosi cechy nowości, jak również nie zostały wykazane pozostałe przesłanki wznowienia postępowania. Fakt wydania wyroku w tej sprawie oraz sporządzenia jego uzasadnienia był skarżącemu znany w toku postępowania objętego skargą, bo był stroną procesu o eksmisję i złożył wniosek o doręczenie uzasadnienia, a więc nie był to dowód, o którego istnieniu skarżący

nie wiedział i który był dla niego niedostępny. Jeżeli odpis wyroku na wniosek skarżącego został doręczony jego pełnomocnikowi, mógł z niego skorzystać, a jeżeli sąd tego odpisu nie doręczył, skarżący mógł wyegzekwować wykonanie tego obowiązku w drodze czynności procesowych. Nie można więc mówić o „wykryciu” dowodu w rozumieniu omawianego przepisu. Skarżący mógł w związku z tym skorzystać z niego w poprzednim postępowaniu, natomiast przesłanka niemożności skorzystania nie obejmuje decyzji procesowych sądu w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku dowodowego o dołączenie akt. Twierdzenie o wpływie treści uzasadnienia tego wyroku na wynik sprawy odszkodowawczej pomija granice związania sądu innym prawomocnym wyrokiem zapadłym wcześniej (art. 365 § 1 k.c.), które zakreśla jego sentencja zaś motywy zawarte w uzasadnieniu tylko w takim zakresie, w jakim stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia i są konieczne dla wyjaśnienia jego zakresu. Nie są wiążące dla sądu orzekającego w późniejszej sprawie zarówno ustalenia faktyczne, jak i ocena prawna dokonane w sprawie rozpoznawanej uprzednio, chyba że stanowią kwestię prejudycjalną. Szczególna zależność, stanowiąca istotę prejudycjalności, zachodzi wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia jednej sprawy konieczne jest uprzednie rozstrzygnięcie innej albo gdy od wyniku prawomocnie rozstrzygniętej sprawy zależy wynik innej sprawy. Taka zależność pomiędzy sprawą o eksmisję a sprawą odszkodowawczą nie zachodziła. Tak więc, zarówno ustalenia faktyczne, jak i ocena prawna dokonana w sprawie VI GC .../01 nie stanowiły prejudykatu dla zgłoszonego roszczenia odszkodowawczego. Ponadto już treść wyroku w sprawie VI GC .../01, znana w toku sprawy wznawianej, stanowiła o braku uprawnienia skarżącego do lokalu, natomiast kwestia oceny przez Sąd w sprawie wznawianej tej okoliczności dla zagadnienia ustalenia początku biegu przedawnienia leży poza zakresem przesłanek określonych w art. 403 § 2 k.p.c.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygając zgodnie z art. 108 § 1 i 102 w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 15 ust. 1, § 2 ust. 3, § 6 pkt 7 i § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

kc